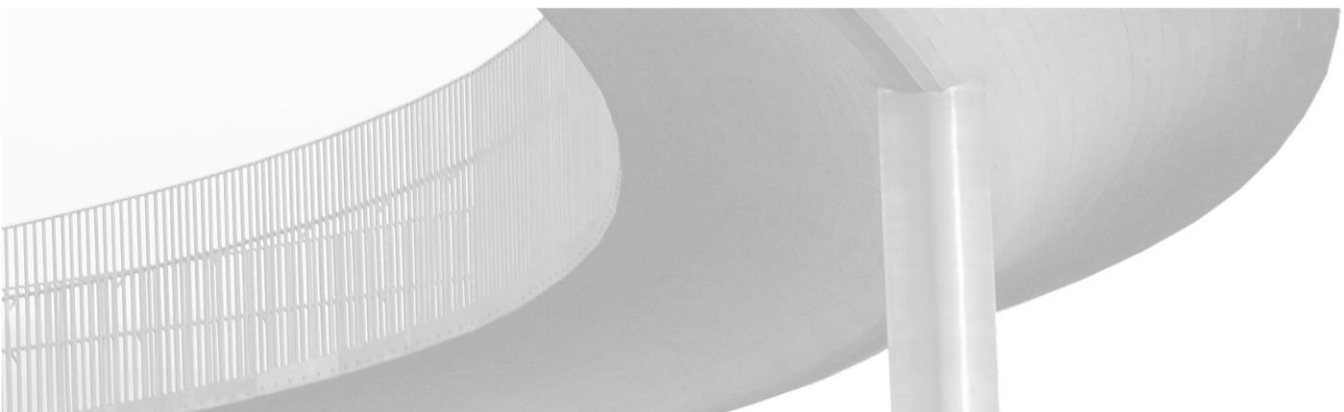

LANDMÓTUN OG STÆKKUN JAÐARSVALLAR

Drög að tillögu að matsáætlun

20.06.2018

SKÝRSLA – UPPLÝSINGABLAÐ

SKJALALYKILL

1552-063-DTMA-001-V02

SKÝRSLUNÚMÉR / SÍÐUFJÖLDI

01 / 34

VERKEFNISSTJÓRI – FULLTRÚI VERKKAUPA

Víkingur Guðmundsson

VERKEFNISSTJÓRI – EFLA

Friðrik Klingbeil Gunnarsson

LYKILORÐ

Golfvöllur, haugsetning, landmótun, mat á umhverfisáhrifum, matsáætlun, Akureyri, Golfklúbbur Akureyrar, Jaðarsvöllur

STAÐA SKÝRSLU

- Í vinnslu
- Drög til yfirlstrar
- Lokið

DREIFING

- Opin
- Dreifing með leyfi verkkaupa
- Trúnaðarmál

TITILL SKÝRSLU

Landmótun og stækkun Jaðarsvallar.

VERKHEITI

Jaðarsvöllur. Haugsetning, landmótun og stækkun.

VERKKAUPI

Akureyrarbær

HÖFUNDAR

Andri Rafn Yeoman

ÚTDRÁTTUR

Í þessari skýrslu eru sett fram drög að tillögu að matsáætlun vegna mats á umhverfisáhrifum haugsetningar, landmótunar og stækkunar á Jaðarsvelli á Akureyri. Áætlað heildarmagn haugsetningar og landmótunar er um 500.000 m³ af ómenguðu uppgraftarefni sem verður haugsett og landið mótað fyrir stækkun Jaðarsvallar.

Tilgangur matsáætlunar er að veita umsagnaraðilum og öðrum hagsmunaaðilum tækifæri til að mynda sér skoðun á efnistöku komandi umhverfismats og koma athugasemdum á framfæri nú á frumstigum umhverfismats. Drög að tillögu að matsáætlun eru nú birt til kynningar um tveggja vikna skeið, frá 20. júní – 4. júlí 2018. Á þessu tímabili gefst almenningi tækifæri til að koma með athugasemdir við tillöguna. Að auglýsingatíma loknum verða drögin, ásamt athugasemdum almennings, send Skipulagsstofnun til umfjöllunar. Senda skal athugasemdir til Friðriks Klingbeil Gunnarssonar hjá EFLU verkfræðistofu, Höfðabakka 9, 110 Reykjavík eða á netfangið fridrik.gunnarsson@efla.is. Merkja skal athugasemdir: Landmótun og stækkun Jaðarsvallar.

ÚTGÁFUSAGA

<u>NR.</u>	<u>HÖFUNDUR</u>	<u>DAGS.</u>	<u>RÝNT</u>	<u>DAGS.</u>	<u>SAMÞYKKT</u>	<u>DAGS.</u>
01	Andri Rafn Yeoman	14.06.18	Friðrik K. Gunnarsson	15.06.18	Ólafur Árnason	15.06.18
Drög að tillögu að matsáætlun						

SAMANTEKT

Í þessari skýrslu eru sett fram drög að tillögu að matsáætlun vegna mats á umhverfisáhrifum haugsetningar og landmótunar fyrir stækkun golfvallarins að Jaðri á Akureyri.

Golfvöllurinn er staðsettur í nálægð við vaxandi byggð á Akureyri og felur framkvæmdin í sér haugsetningu og landmótun á jarðvegi sem fellur til vegna gatna- og húsagerðar við framkvæmdir í nágrenninu og nýtingu hans við stækkunina. Gert er ráð fyrir haugsetningu á um 500.000 m³ af ómenguðum jarðvegi. Framkvæmdarsvæðið er í eigu Akureyrarbæjar en rekstraraðili Jaðarsvallar er Golfklúbbur Akureyrar. Gildandi deiliskipulag fyrir Jaðarsvöll gerir ráð fyrir stækkun golfvallarins en unnið er að breytingu á því sem tekur tillit til haugsetningar og landmótunar. Á svæðinu er þegar leyfi fyrir losun á 49.000 m³ og hefur hluti þeirrar heimildar nú þegar verið nýttur.

Framkvæmdin er matsskyld skv. lið 2.01 í 1. viðauka laga um mat á umhverfisáhrifum þar sem umfang haugsetningar er yfir 150.000 m³. Í tillögu að matsáætlun sem hér liggur fyrir er fyrirhugaðri framkvæmd og framkvæmdarsvæði lýst og fjallað um umfang og áherslur umhverfismatsins. Fjallað er um þá umhverfisþætti sem teknir verða til skoðunar í matinu. Þeir eru gróður, fuglalíf, landslag og ásýnd lands, samfélag (umferð, loftgæði og hljóðvist) og menningarminjar. Í matsáætlun er jafnframt tilgreint hvaða gögn eru fyrir hendi sem nýtt verða við gerð matsins, hvaða rannsóknir hafa farið fram eða eru fyrirhugaðar vegna mats á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar.

Tilgangur þess að kynna matsáætlun á vinnslustigi sem „*drög að tillögu að matsáætlun*“ er að leita samráðs við almenning, hagsmunaaðila og sérfræðistofnanir eins snemma í ferlinu og kostur er. Þannig er þeim gefinn kostur á að mynda sér skoðun á efnistöfum komandi umhverfismats og koma athugasemdum á framfæri nú á frumstigum umhverfismats. Er það gert í samræmi við 16. gr. reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum nr. 660/2015. Drög að tillögu að matsáætlun eru nú birt til kynningar um tveggja vikna skeið, frá 20. júní – 4. júlí 2018. Að auglýsingatíma loknum verða drögin, ásamt athugasemdum almennings, send Skipulagsstofnun til umfjöllunar. Skriflegum athugasemdum við drög þessi að tillögu að matsáætlun skal skila fyrir 4. júlí 2018. Athugasemdirnar skal merkja „Landmótun og stækkun Jaðarsvallar.“ og senda með tölvupósti á netfangið fridrik.gunnarsson@efla.is eða með bréfpósti á:

EFLA verkfræðistofa
Friðrik Klingbeil Gunnarsson
Höfðabakki 9
110 Reykjavík

EFNISYFIRLIT

SAMANTEKT	5
1 INNGANGUR	9
1.1 Almennt	9
1.2 Mat á umhverfisáhrifum	10
1.2.1 Matsskylda framkvæmdar	10
1.2.2 Umsjón með mati á umhverfisáhrifum	10
1.2.3 Tillaga að matsáætlun	10
1.2.4 Yfirlit um matsferlið	10
1.2.5 Tímaáætlun framkvæmdar og matsferlis	10
2 UPPLÝSINGAR UM FRAMKVÆMDARSVÆÐIÐ	12
2.1 Forsaga Jaðarsvallar	12
2.2 Staðsetning, staðhættir	12
2.3 Afmörkun framkvæmdarsvæðis	13
2.4 Fyrirliggjandi skipulagsáætlanir	14
2.4.1 Svæðisskipulag	14
2.4.2 Aðalskipulag	14
2.4.3 Deiliskipulag	15
2.5 Eignarhald	16
2.6 Leyfi sem framkvæmdin er háð	16
3 UM FRAMKVÆMDINA	17
3.1 Tilgangur og markmið	17
3.2 Lýsing framkvæmdar	17
3.2.1 Tækjabúnaður og starfsmannaaðstaða	17
3.2.2 Akstur efnis og aðkoma	17
3.2.3 Umgengni og frágangur	18
3.3 Valkostir	19
4 MAT Á UMHVERFISÁHRIFUM	20
4.1 Tilgangur mats á umhverfisáhrifum	20
4.2 Framkvæmdaþættir sem hafa áhrif á umhverfið	20
4.2.1 Jarðrask af völdum haugsetningar og landmótunar	20
4.2.2 Umferð á framkvæmdatíma	21
4.2.3 Frágangur haugsetningar - fokhætta	21
4.3 Afmörkun athugunarsvæðis vegna áhrifa framkvæmdar	21
4.4 Umhverfisþættir sem fjallað verður um í frummatsskýrslu	22
4.4.1 Almennt	22
4.4.2 Umhverfisþættir	22
4.4.3 Gróður	23
4.4.4 Fuglalíf	24
4.4.5 Landslag og ásýnd lands	25
4.4.6 Umferð, loftgæði og hljóðvist	26
4.4.7 Menningarminjar	27

4.4.8	Umhverfispættir sem ekki verður fjallað um í frummatsskýrslu _____	28
5	KYNNING OG SAMRÁÐ _____	29
5.1	Samráð og kynning _____	29
5.2	Kynning á drögum að tillögu að matsáætlun _____	29
5.3	Kynning á frummatsskýrslu _____	30
6	HEIMILDASKRÁ _____	31
VIÐAUKI A SKIPULAGSUPPDRÁTTUR DEILISKIPULAGS JAÐARSVALLAR ____		ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

MYNDASKRÁ

Mynd 1. Ferli mats á umhverfisáhrifum skv. lögum nr. 106/2000 m.s.br. _____	11
Mynd 2. Horft til vesturs yfir hluta framkvæmdarsvæðisins. _____	13
Mynd 3. Framkvæmdasvæði (gulur rammi) sem staðsett er vestan við núverandi golfvöll að Jaðri. _____	14
Mynd 4. Yfirlitsmynd af skipulagssvæði Jaðarsvallar úr deiliskipulagi [7]. Framkvæmdasvæðið er tilgreint með rauðum brotalínunum. _____	15
Mynd 5. Akstursleið að framkvæmdarsvæðinu (gul lína). _____	18

TÖFLUSKRÁ

Tafla 1. Samanburður á tillögum í deiliskipulagi. _____	19
---	----

1 INNGANGUR

1.1 Almennt

Í þessari skýrslu eru sett fram drög að tillögu að matsáætlun vegna mats á umhverfisáhrifum haugsetningar og landmótunar fyrir stækkun á Jaðarsvelli á Akureyri. Tilgangur matsáætlunar er að veita almenningi, umsagnaraðilum og öðrum hagsmunaaðilum tækifæri til að mynda sér skoðun á efnistöku komandi umhverfismats og koma athugasemdum á framfæri nú á frumstigum umhverfismats.

Allt frá árinu 2007 hafa verið áform um stækkun vallarins samkvæmt samningi milli Akureyrarbæjar og Golfklúbbs Akureyrar. Samningurinn byggir á þarfagreiningu vallarins og aðstöðunnar í heild sinni. Þar kemur meðal annars fram að þörf er á byggingu níu hola aukavallar á svæðinu. Á Jaðri hefur verið starfræktur golfvöllur frá 1970 en áður var svæðið nýtt undir landbúnað. Gert er ráð fyrir stækkun vallarins í deiliskipulagi Jaðarsvallar frá 2011 en unnið er að breytingu deiliskipulagsins með haugsetningu og landmótun í huga [7].

Framkvæmdaraðili er Umhverfis- og mannvirkjasvið Akureyrarbæjar sem er jafnframt landeigandi. Rekstraraðili vallarins er Golfklúbbur Akureyrar. Í framkvæmdinni felst flutningur á jarðvegi inn á lóð, sem heyrir undir starfsemi Golfklúbbs Akureyrar að Jaðri í haugsetningu og landmótun fyrir stækkun golfvallarins, en unnið er að hönnun nýs níu holu golfvallar. Um er að ræða ómengaðan jarðveg sem fellur til vegna jarðvegsskipta við uppbyggingu í bænum, m.a. úr gatna- og húsagerð í nágrenni golfvallarins í tengslum við uppbyggingu 7. áfanga Naustahverfis (Hagahverfi) auk annarrar framtíðaruppbyggingar á Akureyri. Áætlað heildarmagn haugsetningar er 500.000 m³. Frágangur svæðisins verður í samræmi við frágangsáætlun og hönnun golfvallar. Gert er ráð fyrir að framkvæmdartími sé um 20-30 ár, allt eftir hraða framkvæmda í bænum og því hver eftirspurn eftir stækkun golfvallarins verður.

1.2 Mat á umhverfisáhrifum

1.2.1 Matsskylda framkvæmdar

Matið er unnið samkvæmt lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 og reglugerð um mat á umhverfisáhrifum nr. 660/2015 [9]. Haugsetning af þessari stærð fellur undir flokk A samkvæmt lögum um mat á umhverfisáhrifum og er því ávallt matsskyld, sbr. lið 2.01 í 1. viðauka laganna, þar segir:

„Efnistaka og/eða haugsetning á landi eða úr hafsbotni þar sem áætlað er að raska 50.000 m² svæði eða stærra eða efnismagn er 150.000 m³ eða meira“.

Þess má geta að jafnframt falla golfvellir undir flokk B í lögum um mat á umhverfisáhrifum, sbr. lið 12.10 í 1. viðauka laganna og eru því tilkynningaskyldir til ákvörðunar Skipulagsstofnunar um matsskyldu.

1.2.2 Umsjón með mati á umhverfisáhrifum

Framkvæmdaraðili er Akureyrarbær. Umsjón með matsvinnu er í höndum EFLU verkfræðistofu. Verkefnisstjórn matsvinnunnar annast Friðrik Klingbeil Gunnarsson fyrir hönd EFLU verkfræðistofu og Víkingur Guðmundsson fyrir hönd Akureyrarbæjar.

1.2.3 Tillaga að matsáætlun

Tillaga að matsáætlun er verkáætlun fyrir fyrirhugað mat á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar. Í tillögu að matsáætlun er gerð grein fyrir framkvæmdinni, framkvæmda- og áhrifasvæði hennar ásamt þeim þáttum umhverfisins sem taldir eru geta orðið fyrir áhrifum. Í matsáætlun er því jafnframt lýst hvernig staðið verður að rannsóknum og mati á áhrifum.

Samkvæmt 16. gr. reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum skal framkvæmdaaðili leita samráðs eins snemma og kostur er og kynna umsagnaraðilum og almenningi tillögu að matsáætlun.

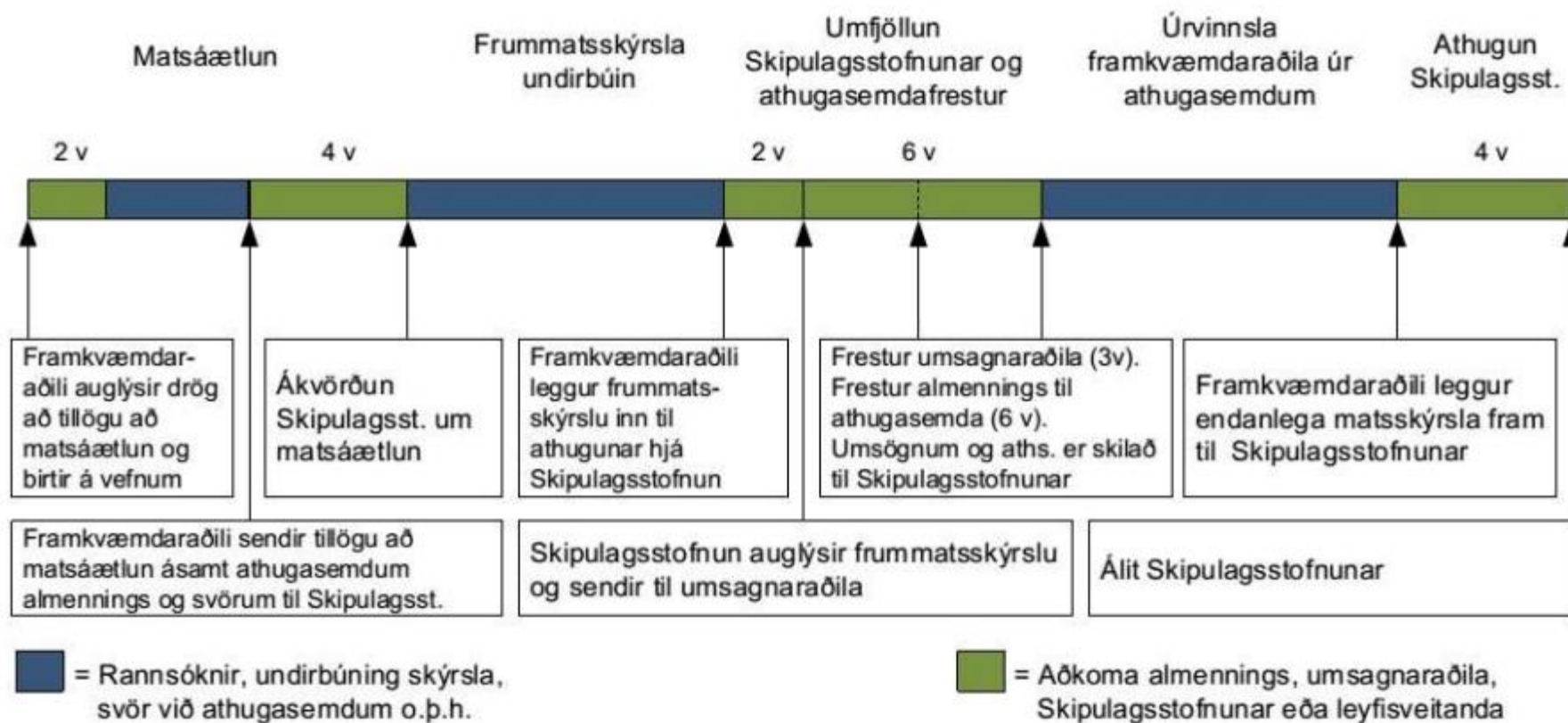
1.2.4 Yfirlit um matsferlið

Aðferðin sem beitt er við mat á umhverfisáhrifum er í samræmi við lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 og reglugerð nr. 660/2015. Matsferlið skv. lögunum má sjá á mynd 1.

Nánari upplýsingar um matsferlið má finna á vef Skipulagsstofnunar, www.skipulag.is.

1.2.5 Tímaáætlun framkvæmdar og matsferlis

Áætlað er að frummatsskýrsla verði send til athugunar Skipulagsstofnunar í desember 2018 og að álit Skipulagsstofnunar liggi fyrir í febrúar 2019. Áætlað er að framkvæmdartími sé um 20-30 ár og að framkvæmdir geti hafist vorið 2019.

MYND 1. Ferli mats á umhverfisáhrifum skv. lögum nr. 106/2000 m.s.br.

2 UPPLÝSINGAR UM FRAMKVÆMDARSVÆÐIÐ

2.1 Forsaga Jaðarsvallar

Fyrir tíma golfvallarins var landsvæðið við bæinn Jaðar notað undir landbúnað. Upphaf búskaparins má rekja aftur til ársins 1938, þegar Siguríður Möller reisti íbúðar- og skepnuhús í landi Eyrarlands. Nefndi hún bæinn Jaðar og dregur golfvöllurinn nafn sitt af honum. Árið 1964 keypti bæjarstjórn Akureyrar jörðina og tveimur árum síðar hófust framkvæmdir á svæðinu við að breyta túnum og bithögum í golfvöll. Framkvæmdinar voru í höndum félaga Golfklúbbs Akureyrar og var golfvöllurinn vígður árið 1970. Síðan þá hafa miklar breytingar og úrbætur átt sér stað á vellinum [6].

2.2 Staðsetning, staðhættir

Á golfvallarsvæðinu er í dag starfræktur átján brauta golfvöllur auk æfingasvæðis og félagshúss. Starfsemin fer að lang mestu leyti fram yfir sumartímam, frá maí til september, en þess utan nánast eingöngu innandyra (félagshús og æfingaraðstaða innandyra) [6]. Framkvæmdarsvæðið er í nærumhverfi Lundahverfis og Naustahverfis, íbúðabyggðar á Akureyri. Útivistarsvæðið Naustaborgir liggur við golfvöllinn og hestúshverfið Breiðholt er skammt frá.

Golfvallarsvæðið afmarkast af reiðgötu í vestri og suðri, við Naustaborgir, Miðhúsabraut í norðri og verzlunar og íbúðalóðum í austri. Lóð Golfklúbbs Akureyrar er um 90 ha að stærð. Hún er skilgreind sem íþróttasvæði samkvæmt aðalskipulagi Akureyrar 2018-2030 [10]. Haugsetningar- og stækkunarsvæðið er í suðvesturhorni lóðarinnar og liggur vestan við núverandi golfvöll. Stærð þess er um 18,5 ha, sjá mynd 3.

Innan golfvallarsvæðisins er bæði að finna hæðir og smáar klettaborgir. Hæð svæðisins er frá 74 m.y.s. upp í 100 m.y.s. Trjá- og runnagróður hefur vaxið upp á golfvallarsvæðinu, eftir að plantað var uppúr 1990, auk annarra gróðurklasa. Þar má finna ýmsan trjágróður, fyrst og fremst má nefna birki, ösp og víðitegundir. Votlendi hefur verið ræst fram en til stendur að endurheimta það að einhverju leyti með gerð tjarna við gerð golfvallarins. Fyrirhugað stækkunarsvæði golfvallarins er að mestu tún og graslendi

[7]. Tún sem golfklúbburinn hefur ekki nýtt hafa verið leigð út til hestamanna. Nyrst liggur svæði sem var notað sem æfingaraðstaða fyrir golfiðkun, allt þar til að æfingahús var byggt.

MYND 2. Horft til vesturs yfir hluta framkvæmdarsvæðisins.

2.3 Afmörkun framkvæmdarsvæðis

Framkvæmdarsvæðið miðast við það land sem fyrirhugað er í haugsetningu, landmótun og stækkun Jaðarsvallar. Þar að auki, þarf að taka tillit til þeirrar umferðar og umgangs sem verður á framkvæmdatímanum vegna efnisflutninga og almennrar umferðar sem tengjast framkvæmdinni. Yfirlitsmynd af framkvæmdarsvæðinu má sjá á mynd 3.

MYND 3. Framkvæmdasvæði (gulur rammi) sem staðsett er vestan við núverandi golfvöll að Jaðri.

2.4 Fyrirliggjandi skipulagsáætlanir

2.4.1 Svæðisskipulag

Í gildi er samþykkt svæðisskipulag Eyjafjarðar 2012-2024 sem auglýst var þann 21. janúar 2014 í B deild Stjórnartíðinda, sbr. nr. 120/2014 [12]. Ekki er gerð grein fyrir golfvallarsvæðinu í svæðisskipulaginu.

2.4.2 Aðalskipulag

Í gildandi aðalskipulagi Akureyrar 2018-2030, sem var auglýst 14. maí 2018 í B deild Stjórnartíðinda [10], er framkvæmdarsvæðið flokkað sem íþróttasvæði. Í aðalskipulaginu eru íþróttasvæði skilgreind sem svæði fyrir landfreka íþróttastöðu aðra en þá sem þjónar tilteknu hverfi svo sem skeiðvelli og hesthúsabyggð, akstursíþróttasvæði, skotæfingasvæði, golfvelli og stærri íþróttamiðstöðvar.

Í aðalskipulaginu er ekki að finna bein markmið sem snúa að golfvöllinum. Hins vegar eru almenn markmið aðalskipulagsins sem snúa að golfvöllinum og deiliskipulagi hans á einn eða annan hátt, þ.á.m.:

- Skapa skuli aðlaðandi útivistarsvæði, sem bjóða upp á margvíslega aðstöðu til slökunar, hollrar hreyfingu og íþróttaiðkunar

- Góð aðstaða skuli vera fyrir sem flestar íþróttagreinar, bæði innan- sem utandyra, og verði Akureyri miðstöð keppnisíþróttanna á Norðurlandi
- Tengja skuli saman opin svæði innan byggðar, bæði innbyrðis og við opnu svæðin í kringum bæinn.

Aðalskipulag Akureyrar 2018-2030 miðar að því að taka þéttingarsvæði og nýbyggingarsvæði í norðurhluta bæjarins til uppbyggingar á undan hverfum í suðurhlutanum, þ.e. til að mynda Naustahverfi. Það er í samræmi við svæðisskipulag Eyjafjarðar. Því er ljóst að framtíðaruppbygging fram að 2030 mun ekki eiga sér stað í nágrenni golfvallarins heldur í norðurhluta bæjarins, að undanskildu Hagahverfi. Við þá uppbyggingu er hentugra að nota námur sem þarf að ganga frá norðan við Akureyri sem losunarstað fyrir jarðveg.

2.4.3 Deiliskipulag

Stækkun Jaðarsvallar er í samræmi við gildandi deiliskipulag fyrir Jaðarsvöll sem tók gildi með auglýsingu nr. 144/2011 í B deild Stjórnartíðinda þann 17. febrúar 2011 [7]. Deiliskipulagið nær yfir stækkun Jaðarsvallar en einnig um breytingar á núverandi velli og aðstöðu auk almennra endurbóta á svæðinu. Í deiliskipulaginu er fyrirhugað stækkunarsvæði golfvallarins skilgreint sem golfvallarsvæði (sjá mynd 4). Deiliskipulagið gerir ekki grein fyrir haugsetningu eða landmótun. Unnið verður að breytingu deiliskipulagsins samhliða mati á umhverfisáhrifum. Sjá má skipulagsupprátt gildandi deiliskipulags Jaðarsvallar í viðauka A.

MYND 4. Yfirlitsmynd af skipulagssvæði Jaðarsvallar úr deiliskipulagi [7]. Framkvæmdasvæðið er tilgreint með rauðum brotalínunum.

2.5 Eignarhald

Framkvæmdarsvæðið er í eigu Akureyrarbæjar.

2.6 Leyfi sem framkvæmdin er háð

Framkvæmdin er háð eftirfarandi leyfum:

- Framkvæmdarleyfi, Akureyrarbæjar skv. 13. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og reglugerðar nr. 772/2012 um framkvæmdarleyfi.

„Framkvæmdir sem tilgreindar eru í lögum um mat á umhverfisáhrifum eru ávallt háðar framkvæmdaleyfi. Framkvæmdir sem háðar eru byggingarleyfi þurfa ekki framkvæmdaleyfi.“

- Starfsleyfi frá Heilbrigðiseftirliti Norðurlands eystra vegna efnislosunar og landmótunar jarðvegs, sbr. 14. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit.

Í gildi er framkvæmdarleyfi fyrir moldarlosun á 49.000 m³ og hefur hluti þeirrar heimildar nú þegar verið nýttur. Í gildi er starfsleyfi til reksturs golfvallar að Jaðri.

3 UM FRAMKVÆMDINA

3.1 Tilgangur og markmið

Tilgangur og markmið framkvæmdarinnar er áframhaldandi uppbygging á starfsemi golfvallarins að Jaðri í samræmi við stefnu Akureyrarbæjar um eflingu tómstunda- og íþróttasvæða í bænum sem lýst er í aðalskipulagi Akureyrar 2018-2030 (sjá einnig í kafla 2.4.2).

3.2 Lýsing framkvæmdar

Framkvæmdin felur í sér haugsetningu á um 500.000 m³ af jarðvegi á næstu 20-30 árum og landmótun, frágangi og stækkun núverandi golfvallar. Jarðvegurinn er ómengað uppgraftrarefni og mun koma frá húsa- og gatnagerð uppbyggingarsvæða innan bæjarins, þar á meðal úr 7. hluta Naustahverfis sem til stendur að reisa í nágrenni Jaðarsvallar. Jarðefni verður nýtt til að hækka svæðið og móta landið eftir hönnun golfvallarins. Gert er ráð fyrir að framkvæmdartími sé um 20-30 ár, allt eftir hraða framkvæmda í bænum og því hver eftirspurn eftir stækkun golfvallarins verður. Framkvæmdarsvæðið er um 18,5 ha að stærð. Það er staðsett við hlið núverandi golfvallar og er samkvæmt gildandi deiliskipulagi nú þegar skilgreint sem golfvallarsvæði (sbr. mynd 4). Stærð heildar golfvallarsvæðisins með framkvæmdarsvæðinu meðtöldu er um 90 ha.

3.2.1 Tækjabúnaður og starfsmannaaðstaða

Við verkið verða flutningabílar notaðir til efnisflutninga og jarðýtur til að jafna út efni og móta land. Ef þörf þykir, verður mögulegt að nýta félagasaðstöðu Jaðarsvallar fyrir starfsmenn, en annars verður komið fyrir kaffi- og hreinlætisaðstöðu í færanlegri starfsmannaaðstöðu.

3.2.2 Akstur efnis og aðkoma

Framkvæmdarsvæðið er vestan við golfvöllinn og liggur malarvegur meðfram suðurenda golfvallarins sem áætlað er að nota við framkvæmdina (sjá mynd 5). Aukning verður á umferð á svæðinu, vegna efnisflutninga að svæðinu á framkvæmdatíma. Einnig mun færsla efnis og landmótun krefjast

vinnuvéla en notkun þeirra verður staðbundin innan framkvæmdasvæðisins. Annar akstur felst í akstri starfsmanna framkvæmdarinnar og olíubíla vegna áfyllingar á tæki.

MYND 5. Akstursleið að framkvæmdarsvæðinu (gul lína).

Vegurinn sem verður notaður sem aðkomuleið á framkvæmdarsvæðið er malarvegur. Kostur þess að nýta hann er sá að þannig er komið í veg fyrir að nota umferðarleið í gegnum íbúðabyggð Naustahverfis. Þess í stað er ekið eftir nýlögðum götum í Naustahverfi, 7 áfanga, og vinnuslóðum verktakans í því verki, enda megin uppistaða jarðefna frá jarðvegsskiptum í tengslum við uppbyggingu þess hverfis. Almenn viðhald og rykbinding verður á veginum til að minnka losun ryks.

Samkvæmt gildandi aðalskipulagi Akureyrar er öll umferð vélknúinna ökutækja utan vega bönnuð á fjarsvæðum. Undanþága frá þessu er nauðsynleg umferð vegna framkvæmda og umhirðu við golfvöll. Þannig tekur aðalskipulagið tillit til framkvæmda á golfvallarsvæðinu.

3.2.3 Umgengni og frágangur

Í frummatsskýrslu verður gert grein fyrir framkvæmda- og frágangsáætlun. Við haugsetninguna er mikilvægt að huga að frágangi og sjá til þess að aðstæður verði eins og best er á kosið. Endanlegur frágangur framkvæmdarinnar er bundinn því að stækkun golfvallarins verði nothæf og í samræmi við áherslur framkvæmdarleyfis um frágang.

3.3 Valkostir

Í frummatsskýrslu verður ekki lagður fram annar valkostur varðandi staðsetningu haugsetningar og stækkun Jaðarsvallar.

Framkvæmdin er staðsett á golfvallarsvæði þar sem starfræktur hefur verið golfvöllur frá árinu 1970 sem verður nú stækkaður. Við gerð deiliskipulags svæðisins voru aðrir kostir (aðrar útfærslur) metnir og varð sú tillaga sem fjallað er um talin hagkvæmust. Kostirnir innihéldu allir sambærilegt framkvæmdarsvæði en með mismunandi útfærslum varðandi uppsetningu á golfholum, básum, æfingarsvæði o.s.frv.

Í töflu 1 má sjá samanburð á tillögum um ráðstöfun golfvallarsvæðisins. Taflan og textinn eru tekin úr deiliskipulagi Jaðarsvallar [7].

TAFLA 1. Samanburður á tillögum í deiliskipulagi.

	Tillaga 1	Tillaga 2	Tillaga 3
Básar/driving range	bygging samnýtist geymslu og ýmissi þjónustu í tengslum við miðsvæði	stakstæð bygging	bygging samnýtist geymslu
Uppbygging 9 holna aukavallar	ca. 18,5 ha svæði	ca. 18,5 ha svæði	ca. 10,8 ha svæði
Byrjendasvæði	nei	ca. 3 holur á 5 ha svæði aðkoma frá Miðhúsabraut	ca. 6-9 holur á 10,5 ha svæði aðkoma frá Miðhúsabraut
Geymsla	bygging samnýtist básum og ýmissi þjónustu í tengslum við miðsvæði	stakstæð bygging	bygging samnýtist básum

Skv. þessum samanburði þótti Tillaga 1 koma best út hvað varðar hagræðni í byggingu og fyrirkomulag innan vallarins. Svæði fyrir byrjendur kemur ekki fyrir í þeirri tillögu en fjölbreytt æfingasvæði verður staðsett norðan við flöt fyrir bása/driving range auk 9 holna aukavallar í suðvesturhorni svæðisins. Var unnið áfram með hugmyndir úr Tillögu 1 og tillaga að deiliskipulagi mótuð.

Núllkostur felur í sér að ekki verði farið út í fyrirhugðar framkvæmdir og ljóst er að ef svo skyldi vera yrði umhverfi og starfsemi golfvallarins á svæðinu óbreytt. Finna þyrfti aðra ráðstöfun fyrir uppgraftrarefni vegna jarðvegsskipta í nágrenni vallarins. Ekki yrði af endurheimt votlendis sem annars er hluti af framkvæmd stækkunar golfvallarins.

4 MAT Á UMHVERFISÁHRIFUM

4.1 Tilgangur mats á umhverfisáhrifum

Mat á umhverfisáhrifum er ferli þar sem á kerfisbundinn hátt eru metin þau áhrif sem framkvæmd kann að hafa á umhverfið, áður en tekin er ákvörðun um hvort umrædd framkvæmd skuli leyfð. Mat á umhverfisáhrifum er unnið í samræmi við lög nr. 106/2000. Matinu er ætlað að tryggja að umhverfisáhrif framkvæmda séu innan ásættanlegra marka. Markmið laganna eru:

- a. að tryggja að áður en leyfi er veitt fyrir framkvæmd, sem kann vegna staðsetningar, starfsemi sem henni fylgir, eðlis eða umfangs að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, hafi farið fram mat á umhverfisáhrifum viðkomandi framkvæmdar,
- b. að draga eins og kostur er úr neikvæðum umhverfisáhrifum framkvæmdar,
- c. að stuðla að samvinnu þeirra aðila sem hafa hagsmuna að gæta eða láta sig málið varða vegna framkvæmda sem falla undir ákvæði laganna,
- d. að kynna fyrir almenningi umhverfisáhrif framkvæmda sem falla undir ákvæði laganna og mótvægisáðgerðir vegna þeirra og gefa almenningi kost á að koma að athugasemdum og upplýsingum áður en álit Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar liggur fyrir

4.2 Framkvæmdaþættir sem hafa áhrif á umhverfið

Hér á eftir verða nefndir helstu þættir framkvæmdarinnar sem valda umhverfisáhrifum.

4.2.1 Jarðrask af völdum haugsetningar og landmótunar

Vegna haugsetningar og landmótunar mun óumflýjanlega verða jarðrask. Til stendur að nýta jarðveginn jafn óðum í landmótun eftir hönnun golfvallarins og ganga frá honum eins og mögulegt er. Felur það í sér að undirliggjandi jarðvegur mun verða fyrir raski vegna ofanáliggjandi haugsetningar sem hefur jafnframt áhrif á gróður og fuglalíf svæðisins. Um er að ræða svæði sem nú þegar hefur verið raskað þegar það var mótað fyrir landbúnað. Ásýnd svæðisins verður fyrir varanlegum áhrifum vegna landmótunar. Taka þarf tillit til þeirra véla og þungu ökutækja sem fara um svæðið og áhrifa þeirra á

jarðveginn jafnt og aðra umhverfisþætti. Kortleggja þarf mögulegar menningarminjar innan framkvæmdarsvæðisins og ganga úr skugga um að tekið sé tillit til þeirra, ef þær finnast.

4.2.2 Umferð á framkvæmdatíma

Töluverð umferð þungra ökutækja um svæðið mun verða á framkvæmdatímanum. Því fylgir ónæði vegna t.d. hávaða, svifryks, útblásturs og aukinnar umferðar vörubíla. Við landmótun og stækkun vallar verður einnig aukin umferð véla og tækja innan framkvæmdarsvæðisins. Þær vinnuvélar sem notaðar verða á svæðinu ganga fyrir olíu og því hætta á staðbundinni mengun jarðvegs verði óhapp.

4.2.3 Frágangur haugsetningar - fokhætta

Jarðvegi verður komið fyrir í haug innan framkvæmdasvæðis og notaður til landmótunar þannig að landið hækki að meðaltali um 2,5-3 m. Ljóst er að huga þarf vel að aðstæðum og frágangi haugsetningar og mótunar. Veðurfar getur haft í för með sér fok jarðvegs sem getur borist út fyrir framkvæmdarsvæði og haft áhrif á loftgæði. Gæta þarf að frágangur og vinnsla haugsetningar sé þannig háttað að komið sé í veg fyrir dreifingu efnisins eins og kostur er. Verður það gert með því að græða jarðveginn upp jafnóðum. Unnið er að frágangsáætlun sem verður til umfjöllunar í frummatsskýrslu.

4.3 Afmörkun athugunarsvæðis vegna áhrifa framkvæmdar

Athugunarsvæði vegna áhrifa framkvæmdarinnar er það svæði þar sem ætla má að áhrifa af völdum framkvæmdarinnar gæti, bæði á framkvæmdatíma og á rekstartíma:

- Áhrif á náttúru og menningarminjar: Við afmörkun athugunarsvæðis vegna beinna áhrifa á gróður, fugla og menningarminjar er miðað við það svæði þar sem gera má ráð fyrir einhverjum beinum áhrifum vegna framkvæmda, s.s. rask við efnisflutninga, haugsetningu, landmótun og stækkun golfvallarins. Við nánari útfærslu á framkvæmdum getur áhrifasvæði færst til innan þessa svæðis.
- Áhrif á landslag og ásýnd lands: Hluti af mati á áhrifum framkvæmdarinnar felst í því að meta áhrif hennar á landslag og ásýnd lands. Athugunarsvæði vegna þessara rannsókna getur verið víðfeðmt og fer það eftir eðli framkvæmdar og staðsetningu hennar m.t.t. til landforma, gróðurfars o.þ.h.
- Áhrif á samfélag: Athugunarsvæði vegna landnotkunar einskorðast við framkvæmdarsvæðið. Svæðisafmörkun vegna annarra samfélagslegra þátta getur í mörgum tilvikum verið óljós og einskorðast ekki við ákveðið belti. Áhrifin geta verið jákvæð, s.s. aukið aðgengi að tómstundum og hreyfingu. Önnur áhrif á samfélag geta þótt neikvæð, t.d. vegna áhrifa á upplifun innan útivistarsvæða, sbr. áhrif á sjónræna upplifun.

Í frummatsskýrslu verður gert nánari grein fyrir afmörkun áhrifasvæðis hvers umhverfisþáttar.

4.4 Umhverfisþættir sem fjallað verður um í frummatsskýrslu

4.4.1 Almennt

Í frummatsskýrslu verður fjallað um þá þætti umhverfisins sem geta orðið fyrir umtalsverðum umhverfisáhrifum vegna framkvæmdarinnar, bæði á framkvæmdatíma og rekstrartíma. Í þessari tillögu að matsáætlun eru kynntir þeir umhverfisþættir sem talin er ástæða til þess að fjalla um í matsferlinu. Við ákvörðun um hvaða þætti er talin ástæða til að athuga voru fyrirbyggjandi gögn skoðuð og mið tekið af kröfum í lögum og reglugerðum.

Við mat á umhverfisáhrifum er stuðst við lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 og reglugerð um mat á umhverfisáhrifum nr. 660/2015. Einnig er stuðst við leiðbeiningar Skipulagsstofnunar, annars vegar um mat á umhverfisáhrifum [2] og hins vegar um flokkun umhverfisþátta, viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa [5]. Við mat á vægi áhrifa á einstaka umhverfisþætti er litið til viðmiða s.s. stefnumörkun stjórnvalda, lög og reglugerðir og alþjóðasamninga.

4.4.2 Umhverfisþættir

Jaðarsvöllur hefur verið starfræktur á svæðinu allt frá árinu 1970. Því er ljóst að svæðið er nú þegar að miklu leyti mótað af þeirri starfsemi sem þar hefur verið starfrækt í hartnær hálfa öld.

Framkvæmdarsvæðið sem um ræðir liggur að núverandi golfvelli og er skilgreint í gildandi deiliskipulagi sem hluti golfvallarsvæðisins. Gróðurfar svæðisins er að mestu leyti tún og graslendi sem hafa í gegnum tíðina verið notuð til búskapar og fuglalífi eftir því. Ljóst er að haugsetningin og landmótunin mun hafa áhrif á núverandi gróður og fuglalíf á svæðinu. Huga þarf vel að útfærslu á frágangi haugsetningarinnar. Fok og rót á jarðvegi gæti falið í sér neikvæð áhrif á náttúru og mannlíf umhverfis svæðið. Haugsetningin og landmótunin mun einnig hafa varanleg áhrif á ásynd og landslag svæðisins og ber því að skoða þau áhrif nánar. Þykir því ástæða til þess að skoða nánar þau umhverfisáhrif sem framkvæmdin mun hafa á gróður, fuglalíf, landslag og ásynd lands.

Umferð þungra ökutækja og vinnuvéla um framkvæmdarsvæðið og til og frá efnistökuastaða er óumflýjanleg á framkvæmdatíma. Gera þarf ráð fyrir aðkomuleið að haugsetningu, með það í huga að lágmarka áhrif umferðar og áreitis á samfélagið. Skoða þarf möguleg áhrif framkvæmdarinnar á hina ýmsu þætti samfélagsins, svo sem varanleg áhrif á aðliggjandi byggðir, tímabundin áhrif á umferð, loftgæði og hljóðvist á framkvæmdatíma, áhrif á útivist og ferðamennsku o.s.frv.

Engar upplýsingar eru um að skráðar menningarminjar sé að finna á framkvæmdarsvæðinu. Ganga þarf úr skugga um að svo sé þegar að framkvæmdir hefjast og skulu lög um menningarminjar nr. 80/2012 jafnframt höfð til hliðsjónar meðan á framkvæmdum stendur, sbr. gr. 24, þar segir um áður ókunnar fornminjar [13]:

„Ef fornminjar sem áður voru ókunnar finnast við framkvæmd verks skal sá sem fyrir því stendur stöðva framkvæmd án tafar. Skal Minjastofnun Íslands láta framkvæma vettvangskonunn umsvifalaust svo skera megi úr um eðli og umfang fundarins. Stofnuninni er skylt að ákveða svo fljótt sem auðið er hvort verki megi fram halda og með hvaða skilmálum. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands“.

Með tilliti til ofangreinds er lagt til að leggja áherslu á eftirtalda þætti í mati á umhverfisáhrifum:

- Gróður
- Fuglalíf
- Landslag og ásýnd lands
- Umferð, loftgæði og hljóðvist
- Menningarminjar

Hér á eftir verður stuttlega fjallað um hvern þessara þátta.

4.4.3 Gróður

Trjá- og runnagróður hefur vaxið upp á golfvallarsvæðinu eftir að gróðursetning á svæðinu hófst árið 1990. Fyrst og fremst er þar að finna birki, ösp og víðitegundir. Gróður á fyrirhuguðu framkvæmdasvæði er að mestu tún og graslendi sem að hluta til er nýtt undir beit hrossa.

Til stendur að endurheimta votlendi eins og kostur er á svæðinu. Samhliða að svæðið var notað til landbúnaðar var votlendi ræst fram. Ætlunin er að breyta skurðum, sem fyrir eru á svæðinu, í lækjarfarvegi eða tjarnir með náttúrulegu yfirbragði með þeim tilgangi að vatn safnist fyrir [7].

4.4.3.1 Áhrif framkvæmdar

Við haugsetningu og landmótun verður óhjákvæmilega rask á núverandi gróðri svæðisins. Við mótun golfvallarins verða tún og graslendi hulin jarðvegi og breytt í golfvallarsvæði. Markmið framkvæmdaraðila er að nýta villtan gróður sem fyrir er og finna honum nýjan stað, eins og kostur er. Eftirfarandi kemur fram í deiliskipulagi svæðisins:

„Fyrirhugað er að nýta, eins og kost er, allan villtan gróður sem sýnt er að fari undir nýframkvæmdir. Gert er ráð fyrir að hann verði skorinn, fluttur og honum fundinn nýr staður, þ.e. að hlutfall villts, upprunalegs gróðurs á svæðinu verði ekki skert“.

4.4.3.2 Áhrifasvæði

Ekki er talið að áhrif framkvæmdarinnar á gróður nái út fyrir skilgreint framkvæmdarsvæði, því verða einungis skoðuð áhrif innan þess svæðis.

4.4.3.3 Matsspurningar

Matinu er ætlað að svara:

- a. Hversu mikil verður bein röskun á gróðursvæðum/vistkerfum?
- b. Hversu varanleg verða áhrif framkvæmdarinnar á gróður?
- c. Hvaða gróðurfélög eru á áhrifasvæði framkvæmdarinnar? Eru þau fágæt?
- d. Finnast sjaldgæfar tegundir, eða tegundir sem hafa verið friðlýstar eða settar á valista Náttúrufræðistofnunar Íslands innan áhrifasvæðis framkvæmdarinnar?
- e. Verða áhrif á vistkerfi sem njóta verndar skv. 61. gr. laga um náttúruvernd.

4.4.3.4 Fyrirliggjandi gögn og rannsóknir

Við mat á áhrifum framkvæmdarinnar á gróður er byggt á fyrirliggjandi rannsóknum. Stuðst er við gróðurkort af Glerárdal og heimalandi Akureyrar sem unnið var fyrir Akureyrarbæ árið 2011 af Náttúrufræðistofnun Íslands [14]. Gróðurkortinu verður borið saman við vistgerðakort Náttúrufræðistofnunar Íslands [15]. Finna má plöntulista í deiliskipulagi svæðisins sem telur upp þær plöntutegundir sem hafa reynst vel á svæðinu eða almennt á golfvöllum og eru líklegar til að vera notaðar á svæðinu í framtíðinni.

4.4.3.5 Aðferðafræði rannsókna og mats

Stuðst verður við fyrirliggjandi gögn um svæðið.

4.4.3.6 Framsetning í frummatsskýrslu

Birt verða gróðurkort og vistgerðakort af svæðinu. Greint verður frá niðurstöðum fyrirliggjandi rannsókna, mat lagt á áhrif framkvæmdarinnar á gróður og fjallað um mótvægisáðgerðir eftir því sem við á. Í frummatsskýrslu verður áhersla lögð á að meta bein áhrif framkvæmdarinnar á gróður.

4.4.4 Fuglalíf

Dýralíf á svæðinu er mjög háð gróðri og öðrum náttúruskilyrðum. Fuglalíf er einstaklega fjölbreytt og auðugt á og við Akureyri vegna fjölbreyttrar aðstæðna. Þar er að finna ýmis kjörlendi fugla, svo sem hólma, tjarnir, ár, móa og skóglendi. Með endurgerð tjarna og aukinni tjárækt á golfvallarsvæðinu má búast við að fuglalíf aukist með tímanum.

4.4.4.1 Áhrif framkvæmdar

Framkvæmdin mun hafa áhrif á landsvæði sem hefur undanfarna áratugi verið landbúnaðarland (tún og graslendi). Framkvæmdin mun breyta svæðinu varanlega og þar af leiðandi hafa áhrif á fuglalíf sem þar þrífst. Þá geta fuglar orðið fyrir ónæði á framkvæmda- og rekstartíma, sérstaklega ef framkvæmt er á viðkvæmum varp- eða uppeldistíma.

4.4.4.2 Áhrifsvæði

Ekki er talið að áhrif framkvæmdarinnar á fuglalíf nái út fyrir skilgreind framkvæmdarsvæði, því verða einungis skoðuð áhrif innan þess svæðis.

4.4.4.3 Matsspurningar

Matinu er ætlað að svara:

- Hver eru hugsanleg áhrif framkvæmdarinnar á búsvæði fugla?
- Hvaða fuglategundir eru á svæðinu?
- Hver eru hugsanleg áhrif framkvæmdarinnar á lykil- og ábyrgðartegundir fugla á áhrifsvæðinu?
- Hver eru hugsanlega áhrif framkvæmdarinnar á fugla á valista Náttúrufræðistofnunar Íslands?

4.4.4.4 Fyrirliggjandi gögn og rannsóknir

Mat á áhrifum framkvæmdarinnar á fuglalíf er byggt á athugunum á fuglalífi framkvæmdarsvæðisins. Þar að auki verður haft til hliðsjónar vistgerðakort Náttúrufræðistofnunnar Íslands [15] og mikilvæg fuglasvæði skilgreind af Náttúrufræðistofnun Íslands [16].

4.4.4.5 Aðferðafræði rannsókna og mats

Líffræðingur mun gera athugun á fuglalífi framkvæmdarsvæðisins með tveimur vettvangsferðum yfir sumartímann. Að öðru leyti er ekki gert ráð fyrir frekari rannsóknum.

4.4.4.6 Framsetning í frummatsskýrslu

Greint verður frá niðurstöðum á athugunum fuglalífs á svæðinu, mat lagt á áhrif á fugla og fjallað um mótægisaðgerðir eftir því sem við á. Í frummatsskýrslu verður áhersla lögð á að meta bein áhrif framkvæmdarinnar, einna helst þau sem verða vegna beins rasks á búsvæði fugla. Einnig verður fjallað um truflun á framkvæmdar- og rekstrartíma.

4.4.5 Landslag og ásýnd lands

Í deiliskipulagi Jaðarsvallar er eftirfarandi texti þar sem ásýnd golfvallarsvæðisins er lýst út frá aðkomu að félagshúsinu [7]:

„Þegar ekið er upp heimreiðina að golfvöllinum ber klúbbhúsið við augun en sunnan við það er fyrirhuguð hótélbygging. Byggingarnar umlykja bílastæðið sem er prýtt með trjá- og runnargróðri. Klúbbhúsið, Jaðar, er fyrrum sveitabýli og gefa útihús og súrheysturnar tveir miðsvæðis sögulegt yfirbragð. Hægt er að keyra upp að sleppisvæði bílastæðis þar sem n.k. torg tekur við. Af torginu er gengið inn í klúbbhús, á æfingasvæðin og upphafsteig aðalvallar. Torgið verður stílhreint og mun hlýlegur gróður umlykja það.“

Framkvæmdasvæðið liggur meðfram núverandi golfvelli. Áhrif af framkvæmdinni felast í haugsetningu, landmótun og stækkun golfvallarins, sem í dag er landbúnaðarland, aðallega nokkuð slétt tún og graslendi. Hluti svæðisins er raskaður vegna moldarlosunar og þeirrar umferðar sem slíkri starfsemi fylgir.

4.4.5.1 Áhrif framkvæmdar

Haugsetningin og landmótunin á svæðinu mun breyta ásýnd svæðisins varanlega. Núverandi ásýnd svæðisins hefur yfirbragð landbúnaðarlands þar sem sléttuð tún og graslendi eru mest áberandi auk þeirrar moldarlosunar sem þar hefur átt sér stað. Á framkvæmdatíma mun ásýnd svæðisins breytast þar sem land verður mótað og gert mishæðótt, það verður plantað í það runnum og trjám. Að framkvæmdum loknum má gera ráð fyrir því að ásýnd svæðisins muni renna saman við ásýnd golfvallarsvæðisins eins og það er í dag.

4.4.5.2 Áhrifasvæði

Jaðarsvöllur er staðsettur í næsta nágrenni við íbúðarbyggð og útivistarsvæði á Akureyri. Haugsetningin og landmótunin mun koma til með að verða sýnileg frá nálægum svæðum en gera má ráð fyrir að svæðið hætti að vera áberandi þegar það hefur verið grætt upp og fengið endanlegt útlit golfvallar í samræmi við aðliggjandi land. Svæðið er að mestu í hvarfi frá byggðinni á Akureyri en skoða þarf sýnileika frá hesthúsabyggð, útivistarsvæði í Naustaborgum og frá skátasksálanum í Fálkafelli.

4.4.5.3 Matsspurningar

Matinu er ætlað að svara:

- a. Frá hvaða svæðum, stöðum og leiðum mun framkvæmdarsvæðið sjást og hversu mikið?
- b. Hverjir eru það sem helst munu sjá fyrirhugað framkvæmdarsvæði?
- c. Hvert er gildi landslagsins?
- d. Hvaða áhrif hefur framkvæmdin á gildi landslags?

4.4.5.4 Fyrirliggjandi gögn og rannsóknir

Stuðst verður við ljósmyndir af svæðinu til að meta grunnástand. Breytingar á ásýnd svæðisins verða metnar út frá framkvæmdar- og frágangsaætlun.

4.4.5.5 Aðferðafræði rannsókna og mats

Sjónræn áhrif framkvæmda verða metin út frá viðkvæmni landslags og ásýndar og umfangi áhrifa. Litið verður til stærðar þess svæðis sem framkvæmdarsvæðið mun sjást frá og fjölda fólks sem verður fyrir áhrifum, afturkræfni áhrifa og hvernig mótvægisáðgerðir nýtast til að milda hugsanleg neikvæð áhrif. Matið mun m.a. byggja á ljósmyndum af svæðinu.

4.4.5.6 Framsetning í frummatsskýrslu

Í frummatsskýrslu verður fjallað um sjónræn áhrif framkvæmdarinnar, áhrif á einkenni landslags og frágang framkvæmdarinnar. Svæðið er nú þegar mótað af sambærilegri starfsemi en gerð verður grein fyrir viðbótaráhrifum af stækkun svæðisins auk áhrifa á framkvæmdartíma.

4.4.6 Umferð, loftgæði og hljóðvist

Framkvæmdarsvæðið er í nærumhverfi íbúðabyggðar og útivistarsvæða á Akureyri. Gera þarf grein fyrir þeim áhrifum sem breyting á landnotkun svæðisins mun hafa á samfélagið. Taka þarf tillit til þeirra þátta sem munu hafa áhrif á nærliggjandi byggð og útivistarsvæði á framkvæmdar- og rekstartíma. Felur það í sér að skoða t.d. umferð, loftgæði og hljóðvist.

4.4.6.1 Áhrif framkvæmdar

Framkvæmdin felur í sér töluverða umferð þungra ökutækja vegna efnisflutninga frá efnistökuvæðum að haugsetningu auk annarra vinnuvéla við framkvæmdina. Umferðin mun koma til með að hafa áhrif á nærliggjandi byggð og útivistarsvæði með tilliti til umferðar, loftgæða og hljóðvistar. Varanleg

breyting verður á svæðinu sem leggst undir stækkun golfvallarins og mun áhrifa þess gæta út fyrir framkvæmdarsvæðið.

4.4.6.2 Áhrifasvæði

Áhrifasvæði framkvæmdar á samfélagið nær til framkvæmdarsvæðisins, næsta nágrenni þess og í einhverjum tilfellum, alls samfélagsins. Á framkvæmdatímanum mun áhrifa gæta á umferðarleið frá efnistöðum að haugsetningu. Við greiningu á áhrifum þess þarf að taka tillit til nærliggjandi byggða og útivistarsvæða.

4.4.6.3 Matsspurningar

Matinu er ætlað að svara:

- a. Hvernig og hversu stór byggð er í nærumhverfi framkvæmdarinnar?
- b. Hvernig verður umferðinni um svæðið háttað á framkvæmdatíma?
- c. Hvernig útivistarsvæði er í nærumhverfi framkvæmdarinnar?
- d. Áhrif umferðar og framkvæmdar á hljóðvist?
- e. Áhrif umferðar og framkvæmdar á loftgæði?
- f. Þarf að taka sérstakt tillit til þessara þátta við framkvæmdina?
- g. Áhrif landnotkunar á samfélagið?

4.4.6.4 Fyrirliggjandi gögn og rannsóknir

Við greiningu á áhrifum framkvæmdarinnar á samfélagið verða aðstæður skoðaðar ítarlega og umfang framkvæmdarinnar. Matið verður byggt á núverandi ástandi svæðisins og aðstæðum.

4.4.6.5 Aðferðafræði rannsókna og mats

Ekki er gert ráð fyrir nýjum rannsóknum, stuðst verður við fyrirliggjandi gögn og mat lagt á aðstæður.

4.4.6.6 Framsetning í frummatsskýrslu

Í frummatsskýrslu verður fjallað um áhrif framkvæmdarinnar á samfélagið, bæði aðliggjandi byggð og útivistarsvæði. Tekin verða til greina áhrifin sem verða á framkvæmdatíma vegna umferðar, loftgæða og hljóðvistar auk varanlegra áhrifa framkvæmdarinnar, ef svo á við. Settar verða fram tillögur til þess að lágmarka þessi áhrif og lagðar til mótvægisáðgerðir ef nauðsynlegt þykir.

4.4.7 Menningarminjar

Ekki hefur farið fram skráning menningarminja innan framkvæmdarsvæðisins og mun fornleifafræðingur því kanna svæðið sumarið 2018. Unnið verður eftir lögum um menningarminjar nr. 80/2012 ef ókunnar forminjar uppgötvast við framkvæmd.

4.4.7.1 Áhrif framkvæmdar

Framkvæmdin kemur til með að raska landi, bæði við haugsetningu og landmótun. Ef menningarminjar er að finna á svæðinu mun framkvæmdin hafa áhrif á þær.

4.4.7.2 Áhrifasvæði

Ekki er talið að áhrif framkvæmdanna á menningarminjar nái út fyrir skilgreint framkvæmdarsvæði.

4.4.7.3 Matsspurningar

Matinu er ætlað að svara:

- a. Eru þekktar menningarminjar á áhrifasvæði framkvæmdanna?
- b. Stafar menningarminjum hættu af fyrirhuguðum framkvæmdum?

4.4.7.4 Fyrirliggjandi gögn og rannsóknir

Ekki eru til gögn um skráningu menningarminja fyrir framkvæmdarsvæðið. Fornleifafræðingur mun ganga svæðið og gera minjaskráningu.

4.4.7.5 Aðferðafræði rannsókna og mats

Ekki eru til upplýsingar sem benda til þess að menningarminjar sé að finna innan framkvæmdarsvæðis. Fornleifafræðingur mun ganga svæðið og framkvæma minjaskráningu til að ganga skugga um að svo sé. Ef menningarminjar finnast við skráningu verður gert grein fyrir þeim í frummatsskýrslu.

4.4.7.6 Framsetning í frummatsskýrslu

Fjallað verður um niðurstöðu fornleifafræðings, mat lagt á áhrif á menningarminjar og fjallað um mótvægisáðgerðir eftir því sem við á. Jafnframt verða útbúin kort sem sýna staðsetningu menningarminja á svæðinu ef þess er þörf.

4.4.8 Umhverfispættir sem ekki verður fjallað um í frummatsskýrslu

Fleiri umhverfispættir voru metnir en ekki þótti tilefni til þess að greina þá frekar í frummatsskýrslu. Gildir það um eftirfarandi umhverfispætti:

- Vatnsvernd, þar sem svæðið liggur ekki innan eða í nánd við vatnsverndarsvæði. Ekki eru vatnsviðtakar í nánd við framkvæmdarsvæðið sem geta mengast t.d. vegna ofanvatns frá framkvæmdarsvæðinu.
- Jarðfræði og jarðmyndanir, þar sem framkvæmdin er ekki á svæði sem hefur verið skilgreint viðkvæmt varðandi jarðmyndanir. Ekki eru jarðmyndanir innan framkvæmdarsvæðisins sem hafa verndargildi.

5 KYNNING OG SAMRÁÐ

5.1 Samráð og kynning

Tilgangur þess að kynna matsáætlun á vinnslustigi sem „drög að tillögu að matsáætlun“ er að leita samráðs við almenning, hagsmunaaðila og sérfræðistofnanir eins snemma í ferlinu og kostur er. Er það gert í samræmi við 16. gr. reglugerðar um mat á umhverfisáhrifum nr. 660/2015.

Haft verður samráð við ýmsa aðila meðan á matsvinnu stendur, bæði lögboðna umsagnaraðila sem og aðra hagsmunaaðila í samræmi við ákvæði laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000.

5.2 Kynning á drögum að tillögu að matsáætlun

Almenningi og hagsmunaaðilum gefst tækifæri til að mynda sér skoðun á efnistöfum komandi umhverfismats og koma athugasemdum á framfæri nú á frumstigum umhverfismats. Drög að tillögu að matsáætlun eru nú birt til kynningar um tveggja vikna skeið, frá 20. júní – 4. júlí 2018. Á þessu tímabili gefst almenningi tækifæri til að koma með athugasemdir við tillöguna.

Skriflegum athugasemdum við drög að tillögu að matsáætlun skal skila fyrir 4. júlí 2018. Athugasemdirnar skal merkja „Landmótun og stækkun Jaðarsvallar.“ og senda með tölvupósti á netfangið fridrik.gunnarsson@efla.is eða með bréfpósti á:

EFLA verkfræðistofa
Friðrik Klingbeil Gunnarsson
Höfðabakki 9
110 Reykjavík

Unnið verður úr öllum innsendum athugasemdum við drögin og gerðar breytingar á tillögu að matsáætlun eftir því sem við á. Því næst verður tillagan send Skipulagsstofnun til umfjöllunar, ásamt þeim athugasemdum sem berast og svörum við þeim.

5.3 Kynning á frummatsskýrslu

Við gerð frummatsskýrslunnar verður haft samráð við leyfisveitendur, Skipulagsstofnun, umsagnaraðila og almenning í samræmi við lög um mat á umhverfisáhrifum framkvæmdar. Áætlað er að skila frummatsskýrslu til Skipulagsstofnunar í desember 2018. Frummatsskýrslan verður kynnt almenningi í samráði við Skipulagsstofnun á kynningartíma skýrslunnar.

Frummatsskýrslan verður aðgengileg á opinberum stöðum, auk þess að verða aðgengileg á heimasíðu EFLU (www.efla.is) og á heimasíðu Skipulagsstofnunar (www.skipulag.is). Nánari upplýsingar um aðgang að skýrslunni verða auglýstar síðar í fjölmiðlum.

6 HEIMILDASKRÁ

- [1] Akureyrarbær. (2017). *Aðalskipulag Akureyrar 2018-2030 – Umhverfisskýrsla*. Akureyri.
- [2] Auður Ýr Sveinsdóttir, Elín Smáradóttir, Hólmfríður Sigurðardóttir, o.fl. (2005). *Leiðbeiningar um mat á umhverfisáhrifum*. Skipulagsstofnun: Reykjavík.
- [3] Árni Hjartarson. (1998). *Jarðfræðikort, Akureyri og nágur. 1:50.000*. Unnið fyrir Hitaveitu Akureyrar. Orkustofnun: Reykjavík.
- [4] Ásbjörn Jóhannsson, Eymundur Runólfsson og Gunnar Bjarnason. (2018). *Efnisrannsóknir og efniskröfur - leiðbeiningar við hönnun, framleiðslu og framkvæmd: Viðauki 7: orðlisti – skilgreiningar og skýringar*. Vegagerðin: Reykjavík.
- [5] Ásdís Hlökk Theodórsdóttir, Hólmfríður Sigurðardóttir, Jakob Gunnarsson, Pétur Ingi Haraldsson; og Carine Chatenay. (2005). *Leiðbeiningar um flokkun umhverfisþátta, viðmið, einkenni og vægi umhverfisáhrifa*. Skipulagsstofnun: Reykjavík.
- [6] Golfklúbbur Akureyrar Jaðri. (2018). *Jaðar*. Sótt þann 24. maí 2018 á <http://www.gagolf.is/is/jadar>
- [7] Edwin Roald og Teikn: ráðgjöf og hönnun. (2011). *Jaðarsvöllur – deiliskipulag, greinargerð*. Skipulagsdeild Akureyrar: Akureyri.
- [8] Lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 130/2000.
- [9] Reglugerð um mat á umhverfisáhrifum nr. 660/2015.
- [10] Bjarki Jóhannesson. (2018). *Aðalskipulag Akureyrar 2018-2030*. Skipulagsdeild Akureyrar: Akureyri.
- [11] Skipulagsdeild Akureyrar, Teiknistofa arkitekta og Gylfi Guðjónsson og félagar ehf. (2014). *Hagahverfi – deiliskipulag. Naustahverfi 3. áfangi, greinargerð*. Akureyri.
- [12] Teiknistofa arkitekta, Gylfi Guðjónsson og félagar ehf og Svæðisskipulagnefnd Eyjarfjarðar. (2013). *Svæðisskipulag Eyjarfjarðar 2012-2024*.

[13] Lög um menningarminjar nr. 80/2012.

[14] Guðmundur Guðjónsson og Rannveig Thoroddsen. (2011). *Gróðurkort af Glerárdal og heimalandi Akureyrar*. Unnið fyrir Akureyrarbæ. Náttúrufræðistofnun Íslands: Garðabær.

[15] Jón Gunnar Ottósson, Anna Sveinsdóttir og María Harðardóttir (ritstj.). (2016). *Vistgerðir á Íslandi*. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar nr. 54. Náttúrufræðistofnun Íslands: Reykjavík.

[16] Kristinn Haukur Skarphéðinsson, Borgný Katrínardóttir, Guðmundur A. Guðmundsson og Svenja N.V. Auhage. (2016). *Mikilvæg fuglasvæði á Íslandi*. Fjölrit Náttúrufræðistofnunar nr. 55. Náttúrufræðistofnun Íslands: Reykjavík.

VIÐAUKI A SKIPULAGSUPPDRÁTTUR DEILISKIPULAGS JAÐARSVALLAR

